

VILNIAUS APYGARDOS TEISMAS

N U T A R T I S

2019 m. sausio 24 d.
Vilnius

Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas Tomas Venckus susipažino su ieškovų ...<234 asmenų>... grupės ieškiniu atsakovei Lietuvos Respublikai, atstovaujamai Vyriausybei, Aplinkos ministerijos, VĮ „Valstybė miškų urėdija“ dėl pagrindinių miškų kirtimo „Natura 2000“ teritorijose uždraudimo.

teisėjas

n u s t a t ė :

1. Ieškovai prašo uždrausti atsakovams vykdyti pagrindinius (plynuosius ir atrankinius) miško kirtimus „Natura 2000“ teritorijose, valstybiniuose miškuose.
2. Pagal CPK 36 straipsnio 3 dalį, kai teismui kyla abejonių dėl bylos rūšinio teisingumo bendrosios kompetencijos ar administraciniam teismui, šiuos klausimus rašytinio proceso tvarka išsprendžia speciali teisėjų kolegija, į kurią įeina Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkas, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo pirmininko pavaduotojas ir po vieną šių teismų pirmininkų paskirtą teisėją.
3. Ieškinyje teigiama, kad byla teisinga bendrosios kompetencijos teismams, nes ieškinyje prevencinis – reikalaujama uždrausti atsakovei (valstybei) vykdyti komercinę veiklą – eksploatuoti valstybinius miškus pirmiau nurodytose teritorijose. Dėl pagrindinių kirtimų daroma didžiulė žala aplinkai. Dėl to, ieškovų nuomone, šis ginčas yra dėl civilinių teisių ir pareigų.
4. VĮ Valstybinė miškų urėdija ir Aplinkos ministerija nuomonėse dėl grupės ieškinių tvirtina, kad šis grupės ieškinyje neteisingas bendrosios kompetencijos teismams. Nurodytų atsakovės atstovų nuomone, ieškovai kelia ginčą dėl administracinių teisinių santykių. Grupės ieškinyje įtraukti asmenys yra viešojo administravimo subjektai. Ieškovai kelia viešojo administravimo subjektų teisių ir pareigų atlikimo ir neatlikimo viešojo administravimo srityje klausimus. Ieškovai reikalavimą grindžia Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo, Saugomų teritorijų įstatymo ir kitų teisės aktų, kuriuose reglamentuojama ne privatinės, bet viešosios teisės sritis. Ieškovai siekia įpareigoti atsakovės atstovus atlikti tam tikrus veiksmus, susijusius išimtinai su ju, kaip viešojo administravimo

subjektų, veikla, skirta įstatymams ir kitiems teisės aktams įgyvendinti valstybinio miškų ūkio, saugomų teritorijų ir aplinkos apsaugos srityse.

5. Susipažinus su ieškiniu, nustatyta, kad jis grindžiamas tuo, jog pagrindiniai miško kirtimai valstybiniuose miškuose, kurie yra Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijose ir joms artimoje aplinkoje, vykdomi nenustačius ir neįvertinus šių ūkinių veiklų poveikio reikšmės nurodytoms teritorijoms. Pasak ieškovo, vykdamas ir planuojant vykdyti miškų kirtimus nurodytose teritorijose ir jos artimoje aplinkoje, negautos planuojamos ūkinės veiklos reikšmingumo šioms teritorijoms išvados, neatliktos poveikio aplinkai vertinimo procedūros. Ieškovai teigia, kad tai neatitinka Saugomų teritorijų įstatymo 2 straipsnio 15 punkto, 24 (1) straipsnio 10 dalies, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 straipsnio 2, 4 dalių, 3 straipsnio 1 dalies 3 punkto, 2 dalies, 11 straipsnio 8 dalies, aplinkos ministro 2006 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. D1-255 patvirtinto Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo 2.1, 2.2, 37 punktų, 1992 m. gegužės 21 d. ES Tarybos direktyvos dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos Nr. 92/43/EEB, 1985 m. birželio 27 d. Europos parlamento ir Tarybos direktyvos 85/337/EB (iš dalies pakeistos 1997 m. kovo 3 d. direktyva Nr. 97/11/EB) nuostatų.
6. Pažymėtina, kad pagal Administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 3 straipsnio 2 dalį, teismas nevertina ginčijamo teisės akto ir veiksmų (neveikimo) politinio ar ekonominio tikslingumo požiūriu, o tik nustato, ar konkrečiu atveju nebuvo pažeistas įstatymas ar kitas teisės aktas, ar viešojo administravimo subjektas neviršijo kompetencijos, taip pat ar teisės aktas arba veiksmas (neveikimas) neprieštaruoja tikslams ir uždaviniams, dėl kurių institucija buvo įsteigta ir gavo įgaliojimus.
7. Įvertinus pirmiau nurodyti ieškinio dalyką ir pagrindą, Vilniaus apygardos teismui kilo abejonių dėl bylos rūšinio teisingumo, atsižvelgiant į tai, kad ieškinyje ginčijamas kompetentingų valstybės institucijų neveikimas (kirtimų vykdymas neįvertinus jų poveikio reikšmės, neatlikus poveikio aplinkai vertinimo ir negavus šio vertinimo išvadų) (ABTĮ 3 straipsnio 2 dalis). Dėl to teismas nutaria kreiptis į specialią teisėjų kolegiją išspręsti teisingumo klausimą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 36 straipsniu teisėjas

n u t a r i a :

Kreiptis į specialią teisėjų kolegiją šios bylos rūšinio teisingumo klausimui išspręsti.

Teisėjas

Tomas